

Plan van aanpak

Monitoring & Evaluatie, Gemeente Amsterdam

27 september 2012

Het plan van aanpak is een uitwerking van de eerder opgestelde offerte. Dit plan vormt een startpunt voor het onderzoek.

1. Stand van Zaken

Momenteel is er een trend zichtbaar van een krimpende overheid. Er is minder aanbod en minder dienstverlening. Lokale overheden, zoals gemeenten, hebben een lager budget en zullen professionals op een andere manier moeten inzetten. Er is een participatiesamenleving aan het ontstaan waarin de overheid geen sturende maar een faciliterende rol heeft. In de jaren '70 begon dit met de inspraak door burgers en in de jaren '90 ontwikkelde zich dit verder tot interactieve beleidsvorming met burgers. Momenteel ontwikkelt zich dit in de richting van het zelf opstellen en uitvoeren van een plan door burgers waarin de overheid slechts een faciliterende rol heeft.¹

In het buitenland heeft men al meer ervaring met bewoners die zelf aan het stuur staan. In Zuid-Afrika is er vanuit het Seriti Instituut for Community Development bijvoorbeeld een wijkontwikkelingsprogramma ontwikkeld (Community Works Program), waarbij nu zo'n 70.000 mensen betrokken zijn. Ook in Engeland houdt men zich bezig met ondernemerschap vanuit bewoners. Er bestaan Community-development Trusts om tot meer ondernemerschap van bewoners te kunnen komen.

Amsterdam

In de gemeente Amsterdam is het programma Bewonersgestuurde Wijkontwikkeling (BGW) ontworpen. Dit is onderdeel van de proeftuin 'Vertrouwen in de stad', die voortkomt uit de Wijkaanpak. Het programma houdt in dat er wijkontwikkeling plaatsvindt van onderop waarin bewoners zelf aan het stuur staan. Zij weten wat hun buurt nodig heeft en willen hun bijdrage leveren als zij daarvoor ruimte en mogelijkheden krijgen. De gemeente wil samen met de buurt, bewoners, ondernemers, corporaties en al bestaande kennis dit programma uitvoeren. Er worden pilots gehouden in verschillende wijken van de stad, waarin professionals en bewoners een traject doorlopen om bewonersgestuurde wijkontwikkeling te stimuleren op sociaal en economisch gebied. Dit traject leert bewoners hoe zij in een onderneming grootschalige en complexe projecten kunnen runnen. Het kent veel overeenkomsten met de methode die gehanteerd wordt in Zuid-Afrika. Het is niet hetzelfde als de Trusts in Engeland, maar het kan wel leiden tot Trusts. In Nederland is dit een first case die kansrijk lijkt, vanwege succes elders.

2. Focus

De HvA (domein Maatschappij en Recht) is een vierjarig onderzoeksprogramma aan het voorbereiden naar bewonersgestuurde wijkontwikkeling. De HvA zal in 2013 een Raak Pro aanvraag doen. Dit onderzoeksprogramma kijkt naar de rol van professionals en naar de verschillende methoden en werkwijzen gericht op het versterken van burgerparticipatie. Het programma Bewonersgestuurde Wijkontwikkeling zal hierin een centrale plek krijgen.

¹ In: Van Vliet (2012). *Samenwerken aan de buurt*.

Er wordt nu gedacht aan een pilot in drie verschillende wijken in de stad, die zich aan de hand van een methodiek focust op het in fasen ontwikkelen van ondernemingen door burgers zelf. In dit onderzoek zal een monitoring en evaluatie van de methodiek plaatsvinden. Hierbij wordt gefocust op de ontwikkeling van het zelforganiserend vermogen van de wijkbewoners en de mentaliteit van de bewoners en professionals door middel van periodieke metingen en een 0-meting en 1-meting. In dit onderzoek is een MKBA niet meegenomen, hiervoor wordt een apart traject opgesteld. Wellicht zijn uitkomsten mogelijk aan MKBA te relateren.

3. Methodiek

Hierboven is aangegeven hoe de pilot Bewonersgestuurde Wijkontwikkeling is ontstaan. Doel van de pilot is dat het zelforganiserend vermogen van bewoners vergroot en dat de mentaliteit van de professionals aansluit bij deze ontwikkeling. De pilot is een traject van ongeveer 9 maanden die wordt uitgevoerd in wijken in verschillende stadsdelen. Het is van belang dat er sociale en economische waarde wordt gecreëerd in de wijk voor op korte en lange termijn. Hieronder worden de verschillende fasen in het traject beschreven. In het proces worden veel fasen doorlopen, onder te verdelen in drie hoofdfasen: Community mapping, “Plugging the Leaks” workshop en de Organisatie Workshop. Concrete invulling van deze fasen verschilt per pilot, afhankelijk van de behoefte in de wijk.

1. Community mapping: Voorafgaan aan de Community mapping wordt een kleine groep professionals en actieve bewoners (aantal mensen verschilt per pilot) opgeleid door middel van een training. De actieve bewoners zijn vaak bewoners die al in grote of kleine mate actief zijn (geweest). Professionals gaan leren hoe zij kunnen faciliteren, zonder zelf de problemen op te lossen. De groep van actieve bewoners (en als het mogelijk is nog meer bewoners) gaat vervolgens een *community map* maken van de wijk. Dit is een sterkte-zwakte analyse. Zij brengen in beeld waar de kracht van de buurt ligt en welke waarde er gecreëerd kan worden. Daarbij ligt een sterk accent op wijk economie: waar lekt inkomen van bewoners weg uit de buurt, waar is ruimte voor institutionele partijen om hun inkoopbudgetten op de buurt te richten.
2. “Plugging the Leaks” workshop: Met de uitkomst van de community map openen de bewoners met steun van professionals het gesprek met institutionele partijen in de buurt, uitmondend in een “Plugging the Leaks” workshop van bewoners en vertegenwoordigers van institutionele partijen. Daarna volgt uitwerking van de meest belovende ideeën met draagvlak in businessplannen, die de basis vormen voor de projecten in de Organisatie Workshop. Met deze professionals en eerste groep bewoners wordt op zoek gegaan naar een grotere groep bewoners die willen en kunnen deelnemen aan de Organisatie Workshop. De grootte van de groep is afhankelijk van de capaciteit en mogelijkheden die de ontwikkelde business plannen bieden.
3. Organisatie Workshop: Alle deelnemers aan de Organisatie Workshop krijgen vooraf in groepen van circa 20 deelnemers een training over communicatie, samenwerking, zelforganisatie en conflicthantering, ter opwarming voor het grootschaliger sociale gebeuren in de Organisatie Workshop. In de Organisatie Workshop gaat de grotere groep bewoners daadwerkelijk met elkaar aan de slag met de uitvoering van de gedefinieerde projecten. De Organisatie Workshop is een intensieve leeromgeving waarin de groep bewoners een gezamenlijke onderneming start en proefondervindelijk ervaart en leert wat er nodig is om een grootschalige en complexe organisatie te runnen: de bewoners zijn daarbij geheel vrij om zich naar eigen inzicht te organiseren, binnen de grenzen die de wet daarin stelt. Ze worden gefaciliteerd door een *facilitator groep*, bestaande uit 10-

15 professionals (te denken valt aan iemand van Diversity Joy, woningcorporatie, deelgemeente, en zorg- of welzijnsinstelling). De facilitator groep functioneert als opdrachtgever van de onderneming van de bewoners voor de projecten die worden uitgevoerd. In aanvang beperkt de groep zich tot zijn opdrachtgeverschap (onderhandelen over de opdracht, eerste opleveringen van het werk) en dagelijkse 'lectures' over verschillende aspecten van organisatie (verplichte aanwezigheid van alle deelnemers). Wanneer de organisatie van de bewoners zich min of meer heeft uitgekristalliseerd en de onderneming daarmee echt kan gaan draaien (meestal na 2 weken) neemt de groep van facilitators indien gevraagd geleidelijk ook een meer coachende rol en worden op verzoek trainingen en opleidingen verzorgd over aspecten van organisatie (op het gebied van plannen, begroten, administratie) en techniek (afhankelijk van de projecten). Maar facilitering blijft het uitgangspunt, er wordt dus vraaggericht gewerkt. De Organisatie Workshop is het eindpunt van de pilot, maar het startpunt van de bewoners in hun onderneming. De bewoners zouden nu idealiter in staat moeten zijn de onderneming zelfstandig verder te runnen.

Er volgt nog een natraject waarin de bewoners ondersteund worden door lokale professionals. Zoals hierboven aangegeven is de concrete invulling niet bij elke pilot hetzelfde. Verschillen kunnen bijvoorbeeld liggen in de grootte van de wijk, de behoefte van de bewoners en al bestaande initiatieven in een wijk (waar wellicht bij kan worden aangesloten).

4. Monitoring en evaluatie

Dit onderzoek zal de gebruikte methodiek monitoren en evalueren. Het doel van het onderzoek is uitspraken te kunnen doen over de ontwikkeling van het zelf organiserend vermogen van bewoners op sociaal en economisch gebied en de ontwikkeling van de mentaliteit van bewoners en professionals die direct en indirect betrokken zijn bij de pilot. De rol van de professionals verandert als de bewoners meer aan het stuur komen. Bij de monitoring en evaluatie worden de bewoners en professionals bij alle stappen in het traject nauw gevolgd en geëvalueerd. De volgende vraag staat centraal:

Hoe en in hoeverre vergroot de methodiek Bewonersgestuurde Wijkontwikkeling het zelforganiserend vermogen op sociaal-economisch gebied bij bewoners en verandert het de mentaliteit bij bewoners en professionals?

Door middel van de 'hoe-vraag' vindt monitoring plaats. Door middel van de 'in hoeverre-vraag' vindt de evaluatie plaats. De volgende subvragen zijn opgesteld om de centrale vraag te kunnen beantwoorden:

1. Wat betekent 'bewoners gestuurde wijkontwikkeling', wat houdt de methodiek van de pilot in en hoe wordt de methodiek bij de verschillende pilots uitgevoerd?
2. Welke resultaten zijn er zichtbaar op sociaal en economisch gebied door deze methodiek en hoe leidt dit tot een bijdrage in de wijk?
3. Wat zijn het zelforganiserend vermogen en de mentaliteit van bewoners bij de 0-meting?
4. Wat is de mentaliteit van professionals bij de 0-meting?
5. Wat is het effect van de pilot op het zelforganiserend vermogen en de mentaliteit van bewoners bij de 1- meting?

6. Wat is het effect van de pilot² op de mentaliteit van professionals bij de 1- meting?
7. Welke verschillen zijn er zichtbaar tussen de 0-meting en de 1-meting en wat betekent dit voor de rol van de professional ten opzichte van de bewoners en andersom?
8. Welke verschillen en overeenkomsten zijn er zichtbaar tussen de drie pilots en waaraan kunnen deze worden toegeschreven?

Toelichting begrippen

Bovenstaande begrippen zijn breed en dienen afgebakend te worden. Hier volgt een eerste operationalisering.

- Sociaal- en economisch gebied

De pilot is bedoeld om zowel op sociaal als economisch gebied bewoners in wijken sterker te maken. Door middel van een kengetallenonderzoek wordt duidelijk welke indicatoren hier onder vallen.

- Zelforganiserend vermogen

In dit onderzoek bestaat het begrip zelforganiserend vermogen uit drie begrippen: vaardigheden, motivatie en netwerkvorming. Vaardigheden geven aan of bewoners *kunnen* participeren en motivatie geeft aan of bewoners *willen* participeren. Deze begrippen bepalen of er *netwerkvorming* ontstaat. Bij het monitoren en evalueren van het zelforganiserend vermogen van bewoners worden indicatoren gekozen. Door middel van indicatoren kunnen bewoners geclassificeerd worden (te denken valt aan leeftijd/geslacht/wel of geen lichamelijke en-of fysieke beperking). Deze indicatoren dragen bij aan het representatief weergeven van welke bewoners in de wijk een rol spelen. Dit wordt nog nader onderzocht.

- Mentaliteit

Het begrip mentaliteit bestaat in dit onderzoek uit twee begrippen: mindset en gedrag. De rol van de professionals verandert ten opzichte van de bewoners. Met de mindset worden waarden en overtuigingen van bewoners en professionals bedoeld. Met gedrag wordt duidelijk of deze waarden en overtuigingen ook terugkomen in de gedragingen van de bewoners en professionals.

- Methodiek

De methodiek is zo opgezet dat het proces vooraf is vastgesteld, maar dat de invulling per pilot kan verschillen om in te spelen op de behoeften van bewoners en professionals in de wijk.

- Bewoners en professionals

Om uitspraken te kunnen doen op de korte termijn (na de metingen) wordt gekeken naar de bewoners en professionals die direct betrokken zijn (eerste ring). Dit zijn bewoners die mee doen aan het traject en professionals die hier direct mee verbonden zijn. Daarnaast wordt er gekeken naar bewoners en professionals die door hun beïnvloedt worden (tweede ring). Zij komen uit de omgeving van de eerste ring bewoners en professionals.

- Metingen

Door middel van het meten op verschillende tijdstippen in het traject worden ontwikkelingen en

² N.B. de bewoners en professionals krijgen niet dezelfde interventies in de pilot

effecten van de methodiek op het zelforganiserend vermogen van bewoners en mentaliteit van bewoners en professionals zichtbaar. Over de invulling van deze metingen wordt verderop meer verteld.

5. Methoden onderzoek

Het onderzoek kent verschillende methoden van onderzoek. Er vindt zowel deskresearch als empirisch onderzoek plaats. Voordat het empirisch onderzoek bij de drie pilots start vindt eenmalig een deskresearch plaats.

Deskresearch

De deskresearch bestaat uit de volgende onderdelen:

- Literatuuronderzoek

De oorsprong van bewonersgestuurde wijkontwikkeling ligt in Brazilië. Ook in Zuid-Afrika en Engeland houden zij zich hier mee bezig. De methodiek die gehanteerd wordt is gebaseerd op de methodiek van Gavin Anderson (Zuid-Afrika). In het literatuuronderzoek wordt duidelijk welke ervaringen ze in het buitenland hebben opgedaan met betrekking tot bewonersgestuurde wijkontwikkeling en wat we daar van kunnen leren. Daarnaast wordt er onderzoek gedaan naar de rol van bewoners en professionals in bewonersgestuurde wijkontwikkeling. Het onderzoek van Pieter van Vliet (2012) 'Samenwerken aan de buurt' en het onderzoek van Tonkens & Verhoeven (2012) 'Bewonersinitiatieven: proeftuin voor partnerschap tussen burgers en overheid' zullen als conceptuele basis genomen worden. Daarnaast wordt er een selectie gemaakt van andere bruikbare literatuur. Vervolgens wordt er een verdiepingsslag gemaakt op de al bestaande kennis door middel van dit onderzoek.

- Ontwikkelen van kengetallen

Aan de hand van literatuur en statistische gegevens (na raadpleging van onder andere O&S) worden kengetallen gekozen als basis voor het onderzoek. Door middel van het kengetallenonderzoek (en het literatuuronderzoek) wordt duidelijk wat er verstaan wordt onder eerder genoemde begrippen. Deze begrippen moeten afgebakend worden. Tenslotte dienen de kengetallen om te kijken wanneer iets werkt. Resultaten uit het onderzoek kunnen beoordeeld worden aan de hand van deze kengetallen.

Empirisch onderzoek

De volgende stap is het empirisch onderzoek. Door middel van participatieve observatie, een vragenlijst en de cultuurinterviews vindt monitoring en evaluatie plaats. De vragenlijst wordt ontwikkeld op basis van de hierboven beschreven deskresearch. Daarnaast kan er door te kijken naar de mentaliteit (cultuurinterviews) in kaart worden gebracht welke denkbeelden bewoners en professionals hebben en uitdragen.

- Participatieve observatie

In het hele proces wordt een dossier bijgehouden door middel van participatieve observatie. Er wordt gekeken naar hoe het proces er uit ziet, welke activiteiten dit proces kenmerken, welke interventies er plaats vinden en welke effecten het heeft op bewoners en professionals. Op deze manier komt naar voren wat goed gaat en wat mis gaat in de verschillende fasen van het traject en de samenwerking tussen de bewoners en professionals. Deze fasen worden gemonitord en

geëvalueerd en vastgelegd in een logboek. Hier kunnen leermomenten uit worden gehaald.

-Vragenlijst (kwantitatief)

Aan de hand van de resultaten uit de deskresearch zal een vragenlijst worden opgesteld, die wordt afgenomen bij de 0- meting en de 1-meting.

- Cultuurinterviews (kwalitatief)

Zowel bij bewoners als bij professionals uit de eerste en tweede ring zal de mindset en het gedragsrepertoire worden gemeten, volgens het Cultuur-Arena model³. Bij het meten van de mindset wordt duidelijk welke achterliggende waarden en overtuigingen bewoners en professionals hebben en hoe deze zich ontwikkelen in het proces. Bij de gedragsrepertoire wordt duidelijk hoe zij deze waarden en overtuigingen tot uiting brengen in hun gedrag en hoe dit gedrag zich ontwikkelt in het proces. Deze cultuurinterviews worden afgenomen bij de 0-meting en 1-meting en hebben als doel diepgang te creëren in de uitkomsten uit de vragenlijst.

6. Uitvoering onderzoek

De pilot vindt plaats in (twee of) drie wijken in verschillende stadsdelen. Deze vinden niet gelijktijdig plaats. Met het oog op benchmarking zal een 0-meting en 1-meting in dezelfde wijk plaatsvinden. Voor het empirisch onderzoek start wordt er deskresearch gedaan. Bij de uitvoering van het empirisch onderzoek worden zowel bewoners als professionals geïnterviewd. Er zijn veel verschillende professionals betrokken bij bewonersgestuurde wijkontwikkeling. Zij zijn werkzaam bij stadsdelen, woningcorporaties en welzijnsorganisaties. Enkele voorbeelden van deze professionals zijn participatiemakelaars, buurtregisseurs, buurtwerkers, gebiedsmanagers en bewonersondersteuners⁴. Bij het interviewen van de professionals wordt rekening gehouden met deze diversiteit. De participatieve observatie zal plaats vinden door de verschillende fasen te volgen. De basis van de interviews ligt bij de vragenlijst. Vervolgens zal er door middel van kwalitatieve interviews diepgang worden gecreëerd.

Eerder is aangegeven dat er een eerste ring is van direct betrokken bewoners en professionals en een tweede ring van indirect betrokken bewoners en professionals. Een eerste groep van betrokkenen wordt zichtbaar voorafgaand aan de Community mapping. De grootste groep van eerste ring betrokkenen wordt zichtbaar bij het werven van bewoners voorafgaand aan de Organisatie Workshop. Bewoners en professionals die daadwerkelijk deel gaan nemen in de onderneming komen dan in beeld. De tweede ring betrokkenen wordt zichtbaar vanaf dat de onderneming zich gaat vormen tot aan het eind van het traject. Bij de 0-meting wordt alleen de eerste ring meegenomen in de populatie (er is immers nog geen sprake van een tweede ring) en bij de 1-meting wordt zowel de eerste als de tweede ring meegenomen. Hieronder wordt het aantal interviews aangegeven *per wijk*:

0-meting (eerste ring):

Voor deelname aan het traject

Professionals (kwalitatief)	20
Bewoners	80

³ In: Straathof (2009) *Zoeken naar de kern van cultuurverandering*.

⁴ In: Van Vliet (2012). *Samenwerken aan de buurt*.

(kwantitatief)	20
(kwalitatief)	
<i>1-meting (eerste en tweede ring):</i>	
<u>Na deelname aan traject</u>	
Professionals	40
(kwalitatief)	
Bewoners	120
(kwantitatief)	
	40
(kwalitatief) ⁵	

Zoals eerder aangegeven is het traject van de bewoners en professionals verschillend. Dit ziet er als volgt uit:

Bewoners

0- meting → Interventies ((Training en) Community mapping en Organisatie Workshop) → 1- meting
en

0-meting → Interventies (Organisatie Workshop) → 1-meting

Professionals

0- meting → Interventies (Training, verdere invulling verschilt per pilot) → 1- meting

De 0-meting vindt bij zowel de bewoners als de professionals plaats voordat zij deelnemen aan het traject. De bewoners en professionals doorgaan een proces met verschillende interventies. De 1-meting vindt bij bewoners plaats na het gehele traject. Ook zullen er periodieke metingen plaatsvinden waarin bewoners en professionals gevolgd worden (zoals door middel van participatieve observatie).

Het onderzoek zal worden uitgevoerd door gekwalificeerde onderzoekers van Urban Management en Culturele Maatschappelijk Vorming (CMV). Daarnaast worden er studenten CMV betrokken. Zij zullen onder andere worden ingezet bij het afnemen van de vragenlijst en cultuurinterviews. Van tevoren worden zij opgeleid vanuit de HvA. Er zal een format worden ontwikkeld door de HvA om de studenten mee te nemen in de uitvoering van het onderzoek. De projectcoördinator fungeert als een spil in het web van alle partijen. Alex Straathof is eindverantwoordelijk in dit onderzoek. De HvA is een onderwijsinstelling. Tussen de opgeleide studenten en onderzoekers wordt een verhouding van respectievelijk 75% - 25% worden gehanteerd. Betrouwbaarheid, validiteit, kwaliteit en onafhankelijkheid worden gegarandeerd.

7. Pilots

⁵ Het aantal kwalitatieve interviews is verdubbeld bij de 1-meting, omdat ook de tweede ring er bij betrokken wordt. Het aantal kwantitatieve interviews is met 50% toegenomen bij de 1-meting, rekening houdende met het feit dat niet iedereen uit de tweede ring de vragenlijst invult.

Er zijn plannen om de pilot uit te voeren in drie wijken in de stadsdelen West, Noord en Nieuw West.

West

In West draait het om de wijk Bos en Lommer. Hier wonen ongeveer 16.000 inwoners. De pilot is inmiddels van start gegaan. In de eerste fase zijn ongeveer 25 professionals en 15 actieve bewoners getraind. Eind oktober wordt er gestart met community mapping. In Bos & Lommer zijn al veel projecten. Hier kan bij worden aangesloten. Met de actieve bewoners en professionals worden andere bewoners geworven. De schatting is dat de groep bewoners uitgroeit tot 80-100 (of meer). Deze groep bewoners is nog niet gestart aan het traject. Zij zouden kunnen gelden als 0-meting. Daarnaast is al bekend dat een aantal professionals het gehele traject betrokken zijn (bv. ABC-coördinator) of een plaats hebben in de *facilitator group*. Er zal moeten uitgezocht worden welke participatieprofessionals we kunnen betrekken bij het onderzoek. De ontwikkeling van deze professionals kan gevolgd worden door een jaar lang periodiek te meten door middel van een logboekgesprek.

Noord

In Noord gaat het om de wijk Plan van Gool, wat bestaat uit ongeveer 2000 woningen. In september 2012 is besloten om de pilot hier te starten. Er is nog geen concrete planning opgesteld voor deze pilot.

Nieuw West

In Osdorp in Nieuw West is het nog niet bekend of de pilot doorgaat.

8. Verhoudingen partners

In Amsterdam bestaat er stedelijk beleid en beleid gemaakt door stadsdelen. De pilots BGW vallen onder stedelijk beleid, maar hebben lokale opdrachtgevers. Het monitoren en evalueren van de methodiek valt onder de stedelijke opdrachtgever (Hettie Politiek). Er is een stedelijke verbindingsgroep waar Hettie Politiek voorzitter van is. Deze verbindingsgroep volgt en evalueert projecten, deelt kennis en ervaring en kan knelpunten op de agenda zetten met betrekking tot BGW. Naast deze partijen spelen ook ASW en Diversity Joy een rol. ASW heeft samen met WZS het programma geïnitieerd. Zij zijn een belangrijke partij in het leren en uitdragen van de methodiek. Hierachter zitten de professionals. Diversity Joy is een trainingsinstituut. Zij zijn de toeleverancier van de methodiek.

In dit onderzoek is de verhouding tussen de gemeente Amsterdam en de HvA die van ontwikkelpartners. De HvA is geen commerciële partij. Er wordt uitgegaan van een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. Hetty Politiek is vanuit de gemeente Amsterdam opdrachtgever in dit onderzoek. De opdrachtnemer is de HvA in de persoon van Alex Straathof, lector Management van Cultuurverandering. Gedelegeerd opdrachtnemer is Stephanie Verdoolaege, projectcoördinator van dit onderzoek.

Stuurgroep, projectgroep en klankbordgroep

Om een heldere opdrachtgever-opdrachtnemer relatie te onderhouden komt er een *stuurgroep*, waarin betrokkenen van de gemeente Amsterdam en van de HvA deelnemen. Eén keer in de maand komen beide partijen samen om de voortgang te bespreken. Voor het uitvoeren van het onderzoek is

er een *projectgroep*, bestaande uit gekwalificeerde onderzoekers van Urban Management en CMV. Zij voeren het onderzoek uit en bespreken de voortgang en resultaten binnen de HvA met elkaar. Ook voeren studenten CMV onderzoek uit. Ten slotte komt er een *klankbordgroep* om het onderzoek zo gericht mogelijk uit te voeren. Dit is een kleine groep bewoners, professionals en mensen van het stadsdeel. Zij zullen 3-4 keer gedurende het onderzoek samenkomen.

9. Contact en rapportage

Tussentijds zal de projectgroep delen van het onderzoek rapporteren aan de stuurgroep en de klankbordgroep. Over de uitkomsten van de participatieve observatie en de 0-meting en 1-meting zal een rapport verschijnen. Ook zullen deze uitkomsten gepresenteerd worden. Daarnaast wordt gezocht naar een wijze om bewoners tijdens het onderzoek over delen van het onderzoek terugkoppeling te geven, zodat zij hier direct van kunnen leren.

10. Planning

Het onderzoek zal parallel lopen aan de fasen in het traject. Voorafgaand aan de het monitoren en evalueren van de eerste pilot vindt er eenmalig een deskresearch plaats. Daarnaast worden er studenten opgeleid.

Vorbereiding

September - Oktober 2012	Deskresearch Opleiden studenten
--------------------------	------------------------------------

Alleen de pilot in West is al gestart. Hieronder volgt een planning voor het monitoren en evalueren van deze pilot. De onderzoeken in Noord en wellicht in Nieuw West zullen dezelfde stappen kennen als de pilot in West.

0-meting pilot West

Oktober 2012	Professionals en bewoners benaderen Start participatieve observatie (doorlopend)
November - December 2012	Afnemen interviews
Januari – Februari 2013	Invoeren en verwerken interviews
Februari – Maart 2013	Analyse en rapportage
Maart 2013	Presentatie

1-meting pilot West

April 2013	Opleiden studenten Professionals en bewoners benaderen Participatieve observatie (doorlopend)
Mei - Juni 2013	Afnemen interviews
Juni - Juli – Augustus 2013	Invoeren en verwerken interviews
September 2013	Analyse en rapportage
Oktober 2013	Presentatie

